

Sivistysvaliokunta
00102 Eduskunta

Asia: HE 2/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Suomen Akatemiasta annetun lain muuttamisesta

**Viite: Sivistysvaliokunta, keskiviikko 21.02.2018 klo 11:30 / HE 2/2018 vp / Asiantuntija-
lausunto- ja kuulemispyyntö**

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto lausuu hallituksen esityksestä laiksi Suomen Akatemiasta annetun lain muuttamisesta kunnioittavasti seuraavaa:

1§ Suomen Akatemian hallinnollinen asema

Esityksessä Suomen Akatemia määritellään hallinnollisesti tieteen ja tutkimuksen asiantuntijaorganisaatioksi. Tämä vastaa Akatemian toimintaa ja toimintaympäristön tarpeita nykyisää-teistä määrittelyä paremmin.

2 § Suomen Akatemian tehtävät

Esityksessä Akatemian tehtävät määritellään seuraavasti: tieteellisen tutkimuksen ja tutkimusedellytysten sekä niiden hyödyntämisen edistäminen rahoittamalla niitä ja osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön; toimiminen asiantuntijana tiedepolitiikan kehittämisessä ja toimeenpanossa; muut asiantuntijatehtävät, joista säädetään valtioneuvoston asetuksella tai jotka opetus- ja kulttuuriministeriö sille antaa.

UNIFilla ei ole huomauttamista tehtävämäärittelyyn, mutta korostaa, että Suomen Akatemian ensisijainen tehtävä tulee myös jatkossa olla tieteellisesti korkeatasoisen tutkimuksen rahoittaminen.

5 § Tieteelliset toimikunnat

Esityksessä tieteellisten toimikuntien jäsenten toimikausi esitetään rajattavaksi lähtökohtaisesti yhdeksi kolmivuotiskaudeksi. Toinen peräkkäinen kausi olisi mahdollinen vain, mikäli henkilö toimii puheenjohtajana jompanakumpana kautena. Perusteluksi esitetään luottamustoimen houkuttelevuus ja toiminnan uudistumiskyvyn varmistaminen. Lisäksi toimikuntien nimitysprosessia ehdotetaan muutettavaksi nykyistä avoimemmaksi ja läpinäkyvämmäksi.

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry, Finlands universitetsrektorers råd UNIFI rf

Pohjoinen Makasiinikatu 7 A 2, 00130 Helsinki

Puhelin 050-522 9421 (toiminnanjohtaja), 050-370 7560 (johtava asiantuntija), 050-5858 565 (asiantuntija)

Sähköposti etunimi.sukunimi@unifi.fi www.unifi.fi

UNIFI pitää muutoksia kannatettavina esitetyin perustein. Toimikuntien nimitysprosessin osalta tulee huolehtia siitä, että siinä kuullaan ensisijaisesti perustutkimusta harjoittavia ja sitä tukevia organisaatioita.

8 § Hallintovirasto

Pykälään esitetty muutos antaa Akatemian hallintovirastolle valtuuden käsitellä toimielinten päätöksiin liittyvät vähäiset muutokset.

UNIFI kannattaa muutosta, koska se sujuvoittaa ja keventää toimielinten työtä.

Muuta:

Hallituksen esityksen yhteydessä Valtioneuvoston asetusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että toimikuntia olisi nykyisten neljän sijaan kolme, kun biotieteiden ja ympäristön tutkimuksen toimikunta sekä terveyden tutkimuksen toimikunta yhdistettäisiin biotieteiden, terveyden ja ympäristön tutkimuksen toimikunnaksi. Ehdotettu uusi toimikunta on laaja ja korostaa tutkimuksen monitieteisyyden merkitystä. Tämä on kannatettavaa. Uudistuksen yhteydessä on kuitenkin huolehdittava terveystieteiden aseman säilymisestä keskeisenä myös tulevaisuudessa. Terveystieteet ovat ainakin viidelle Suomen yliopistolle merkittävä tieteenala. Se on myös esimerkiksi julkaisujen ja sitaatioiden määrällä arvioituna kansainvälisesti yksi laajimmista ja tunnetuimmista suomalaisista tieteenaloista.

Helsingissä 20.2.2018

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry, Finlands universitetsrektorers råd UNIFI rf

Jukka Mönkkönen
puheenjohtaja

Leena Wahlfors
toiminnanjohtaja